

Fóia acésta e se in tóta jói-a. — dar prenumeratiunile se primescu in tóte dítele.

Pretíulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tíeri: pe anu 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tóte sídientile si bani de prenumeratiune sunt de a tramite la Redactiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Gur'a Satului in diet'a Ungariei.

III.

Presiedintele si-puse ochilarii pe frunte, notariulu si-tocmí gucherulu, si siedinti'a se deschise.

* * *

La ordinea dílei fu desbaterea bugetului ministeriului de interne.

Ministrulu cerú sê se voteze pentru ajutorarea teatrului ungurescu din Pest'a 59 de mii fl.;

Hodosiu propuse, ca diet'a sê voteze dóne sute de mii pentru infiintiarea unui teatru natiunalu romanescu.

* * *

Mariásy Béla ar fi votatu bucurosu sum'a ceruta de Hodosiu, dar se teme, cá la acelu teatru, s'ar compune si unu baletu, si-apoi acestu baletu in representatiunile sale ar vorbí numai romanese, — déca inse ar scí, cá baletulu ce se va infiintiá va vorbí unguresce, ar votá cu placere sum'a ceruta.

Intr'aceea dinsulu nu cunósce in tíer'a acést'a decátu unguri. Pentru cine s'ar si face dara acelu teatru déca Romani nici nu sunt?!

In urma ca omu liberalu se róga frumosu de innaltulu ministeriu, ca sê pregatésca o frigare mare, si sê traga pe frigare pe toti romanii agitatori, cari cutéza a visá de teatru natiunalu romanescu.

* * *

Irányi a dísu, sê asceptámu numai pana ce va fi ministru dinsulu, si atunci va dá bucurosu pentru — scóiele nóstre poporale.

* * *

Jámbor Pál asísdere a dísu, cá va votá bucurosu sum'a propusa, indata-ce ungurii voru poté indu-

plécá pe Rothschild sê li deie imprumutu, — de óra ce inse asta cu greu se va poté intemplá, recomanda Romaniloru, ca toti sê cumpere unu losu la loteri'a de statu, si déca cutare va fi norocosu sê faca unu haupttreffer, dinsulu — ca omu liberalu — i permite, ca cu banii castigati sê faca ce va vré, macaru si unu teatru romanescu.

* * *

Szlávy constatéza, cá teatrele subventiunate se facu numai in capitale; dinsulu dara nu póte votá pentru unu teatru romanescu, care s'ar face in provincia.

De cumva inse Romanii se invoiescu a face teatrulu loru in Pest'a va dá cu placere banii ceruti.

In casulu acést'a inse pretinde, ca in acelu teatru sê nu se vorbésca in alta limba, decátu numai unguresce.

* * *

Henzelmann e fórté generosu. Elu va dá Romaniloru bucurosu dóne sute de mii, déca acestia voru dá antáiu unguriloru patru sute de mii.

* * *

Simonyi Ernó e gata a face Romaniloru unu teatru, déca mai antáiu Romani'a va infiintiá in capital'a ei unu teatru ungurescu.

* * *

Hoffmann a dísu numai atát'a, cá unde nu e, de acolo nime nu póte scóte nimica, — ér unde este, de acolo elu nu dá nici unu cruceriu, — pentru cá ast'a ar vatemá principiulu egalitáti.

* * *

Prileszky Tádé redică si elu cuventu, si nu-mai pentru că e slovacu, si vorbindu din graiu grai, că timpulu ce s'a pierdut cu disput'a pentru teatrulu romanescu a constatu tiér'a atátia bani, încátu cu acestia s'ar fi potutu face teatrulu proieptatu; de óra ce inse timpulu s'a dusu, si bani nu-su ca 'n palma, elu nu póte da nimica.

* * *

Ivánka Imre ar dá bucurosu, inse dinsulu nu scé unde s'ar poté edificá acelu teatru, pentru aceea dara... etc. etc. ca mai susu.

* * *

Kállay Ödön díse, că Romanii au dreptu sê céra, inse n'au totu-odata si dreptulu de a capetá.

* * *

Papp Zsiga a dísu, că cei ce poftescu mai multu decátu dinsulu, sê iésa... (In bufetu?)

* * *

P. Szathmáry Károly afirmá, că teatrele au trebuintia de libertate si de subventiune.

In cátu pentru dinsulu, acórda cu bunavointia pentru teatrulu romanescu trebuinti'a prima, ér a dóu'a o pastréza pentru teatrulu ungurescu.

* * *

Csernátony, ca omu liberalu, nu opresce pe Romani d'a face teatru, de cumva — au bani.

La din contra nu póte votá sum'a propusa, pentru că Romani'a persecuta pe jidovi.

* * *

Schwarz Gyula observandu, că dinsulu nu scé ce a vorbitu Irányi, se alatura la opiniunea acestuia.

* * *

Wächter Frigyes, ca unu sasu constitutiunalu, protestéza in contra acelu deputati romani, carii au dísu, că proieptatulu teatru natiunalu romanescu se va face la Brasiovu, — că-ci Brasiovulu e unu orasiu sasescu, unde nu este o palma de locu pentru teatrulu romanescu; uniculu locu golu ce a mai masu se va intrebuintiá pentru aredicarea unui momentu in onórea ministrului de interne, carele la ultim'a alegere din Brasiovu a capetatu dóue voturi.

* * *

Iváskovits díse, că teatrulu nu se póte da in arenda la ómeni carii se ocupa cu agronomia, deci e in contra teatrului romanescu, cu atátu mai vértosu, că-ci dinsulu e romanu.

Mai bine banii aceia sê se deie imprumutu la nesce arendatori....

* * *

In fine disput'a s'a incheiatu si s'a votatu. Resultatulu?

Lu-poteti sci!

Gur'a Satului.

Epistola catra Gur'a Satului.

Frate Gur'a Satului!

Ce paguba, că nu ai potutu sê vini la restauratiunea vicispanului din Lugosiu. Ceva nepomenitu si lucru raru pe la noi.

Dar' tu frate nu me vei pricepe déca nu-ti scriu, cum au fostu planurile, si cum iesira! Atáte sperantie dulci, atáte combinári intiepte.

Érá planulu cam pentru jumetate de restauratiune a comitatului. Tantus Eljenovits sê fia vicespanu, si ginerele B. Zsány profoscalu; éta dóue posturi vacante; aceste se implu, éra remanu dóue posturi vacante; aceste se implu si iéra remanu dóue posturi vacante, si asié de vro 7-ori, pana candu se restaurá si díurnistii. Tóte aceste érá sê fia ca atáte gratii de la Mari'a sa, si atáte rosplatiri pentru deaco-romanii carii la noi au totu feliulu de titlu la dirigatoria.

De magiari séu romani natiunalisti nici vorba nu érá.

Dar' ce sê mai vedi in contra lui Tantus s'a sculatu Nicolitia pentru Vasilitia, cu cortes'a, hentes'a si cojocari'a. Parasitu Trifoiu priviá cu superare la atát'a parasire, unii lu-mangaiau cá acuma e quitu pentru parasitu.

Inainte de congregatiune erau toti candidatii la Mari'a sa. Acest'a vedea cá i s'a pusu pré multi selepti pe spate, dar' fiindu cá iubescé viéti'a municipala, li-a dísu cá pe toti trei i voiesce, numai sê ca-

pete voturi. Asié dara partidele! Tantus avea credintia deosebi in magiari, Vasilitia in cojocari lui Nicolitia, si Trifoiu in vr'o cá-tiva opincari.

Mustecitia nu a voitu sê fia pentru persón'a sa vicespanu, ci numai pentru dorinti'a publica si increderea comitetului. Ce modestia! partisanii lui nu a vrutu pentru insusirile lui, ci ca sê scape Lugosiu. Nici candu o politica mai buna, — fá domnu mai mare pe acela, de care vrei sê scapi.

Tantus a pretinsu asié ceva pentru meritele sale publice, fara elu ar fi mancatu ursii comitatulu!

Érá in laintru cu frica — de romanii miserabili, si din afara cu surisu catra mine ca si votisantu si toti membri congregatiunii Asteptá díu'a innaltiárii sale pe scaunulu vicispanalu. Omu cu modestia, candu s'a apropiatu intrebarea restaurárii, a iesitu din congregatiune ca sê nu fia de fatia la alegarea sa, sê nu influintieze, séu ca sê fia adusu pe umeri in congregatiune ca si alesu.

Candidatii — ce minune — in nóptea aceea toti visara, cá vediura o scara redicandu-se de la scaunulu vicespanescu pana la Pest'a si in vérfu vediura pe Dlu Wladu. Diou, apoi in Carasiu sê nu fii alt'a decátu romanu, si sê visezi asié!

Inse ce sê vedi! partid'a sperata a lui Tantus face a propunere in scrisu, cá déca scaunulu vicespanescu a fostu binecuventatu pana a amblatu Dlu Wladu la dieta, póte sê fia binecuventatu si pana la

organizare! La acést'a incepura a se clatiná paretii — animei candidatiloru. Nime din cortesi nu strigá cá e de lipsa viceispanu. Intr'o clipita se schimbá politic'a. Me uitai imprejuru si deodata vediu vr'o cáte-va nasuri slobozite peste buze, si buze inflata. Ei facura socót'a fara birtasiu, si acést'a o sterse cu matur'a. Se duse dracului atát'a sperantia pentru multi. Mari'a sa atunci facú o fatia buna la acestu lucru; iéra Trifoiu siopti: Mai bine asié, déca eu nu, si se bucurá de congregatiune.

Si credi cá cu atát'a s'a gatatu? Ba! De combinatiuni se tienea ca Pistic'a sê fia szolgabirou in satulu micu, $\frac{1}{2}$ de óra de la Lugosiu. Sê nu cugeti, cá Pistic'a e neamu cu Maria sa, e neamu numai cu neamurile dómnei Mariei sale, apoi trebuiá sê implinésca dorint'a opiniunii publice. La noi opiniunea publica nu o face clic'a de romani nendestulati, ci de cei satui cu fratii de cruce.

Inse la satulu micu Vladutiu e solgabirou, si trebuiá scosu de aci pentru Pistica, iéra dupa politic'a aceea, cá trebuiá arangiatu, numai sê se scóta. Nime nu sciá gandulu Mariei sale. Asunci se intrebara vrajitórele, si aceste spusera cá si Mari'a sa e 'nvoitu. Ic'a filosofulu Lugosiului, ca unu cinicu díse cá Vladutiu trebuie sê fia asesoru, si o luá pe picioru. Vladutiu multiamí de omenia si recomandá pe altii. Tocmai frumós'a tema pentru B. Zsany, cá la mandatulu mai innaltu séu pentru placere mai innalta séu pentru ocaziunea de a aflá o pila, incepú a capacitá pe Vladutiu, si a da dreptulu congregatiunii, ca pe unu dirigatoriu sê-lu mute candu vre, si alte multe. Se incepe cioborboru pentru unu toporu, si odata vedemu lupta, ca-si intra unu cocosiu si mitia, si V. remane invingatoriu, cá nu-lu muta ca sê se faca locu pentru Pistic'a. Altcum Pistic'a e copilu bunu, inse lasa cá mai fi-voru ocaziuni, pentru cá e carturariu mare, citeste si nóptea si pana acuma a datu multe cárti sfara — pe ferestra. Inca nici atát'a restauratiune, — si Mari'a sa mai facú odata fatia buna si la lucrulu acést'a.

In-de-séra me preambalam pre piatia, si vedeam doftorii grabindu in tóte partile, me intalnii cu unulu amicu alu men si intrebai de cauza. Acést'a mi-respunse; cá in urm'a restauratiunii, au cadiautu nasurile in primejdia, si cá se punu cataplasme pe ele sê nu semana rosie. Unii sunt fara de primejdia, pentru cá nu au nasu, ci botu ori flitu."

Disei nópte buna si de asta data me dusei a casa.

Sferlea.
Orasiann.

Vorbirea lui Giga.

Domniloru!

Mie-mi place horinc'a peste mesura. Cei ce nu iubescu horin'ca, nu sunt ómeni constitutiunali.

Cei ce plane vitéza de vinu si de rachiu, accia sunt ómeni revolutiunari.

Acea sê se care din tiér'a acésta!

TANDA si MANDA.

T. Fostu-ai la dieta, frate Mando?

M. Fostu.

T. Si ce ai audítu acolo?

M. Am audítu vorbindu pe Papp Zsiga.

T. Ce a dísu?

M. A dísu, cá Romanii carii dorescu mai multu decâtu dinsulu, sê iésa din tiéra ast'a.

T. Nu mai díce.

M. Asié dieu acea. Eu inse credu, cá déca toti Romanii aru ascultá de svatulu dsale, in urma totu dinsulu ar fugi dupa ei, si i-ar rogá sê mai remana in tiéra celu pucinu, doi insi ca sê-lu mai póta alege deputatu.

T. Óre pentru ce sê iesimú noi din tíer'a, frate Mando?

M. Pentru ca unoru ómeni sê li remana mai multu — vinu.

O mica deosebire.

Partid'a dísa „natiunala“ din Aradu la infintiarea ei a avutu 4000 de membrii.

Adec'a s'au recerutu patru numeri ca sê se póta descrie numerulu membriloru.

Cu bucuria observu, cá si dupa exempl'a batalia, ce a susferitu partid'a la Chisineu, numerulu membriloru se póte scrie totu cu patru numéri.

Nu mai o mica deosebire este între acésti numéri. Si a nume:

Pan'acuma numerulu membriloru erá: 4000

Er acuma e: 0004.

Prosit!

Déca si déca.

Déca episcopulu Szilágyi ar fi deja eardinalu, — atunce si dinsulu ar fi subscrisu memorándulu in contra infalibilitáti.

Déca unii ómeni n'aru aspirá la posturi, — atunce unii deputati romani n'aru votá necontentitu cu guvernulu.

Déca si partid'a traficatória din Aradu s'a potutu numi „natiunala“ — atunce si Gur'a Satului póte díce, cá e vladica.

Post'a Gurei Satului.

„Asiu dori“ Nu dori, cá nimicu nu-i dobandí. Lasa tóte la o parte, te mai nita si prin carte. Scrie 'necetu si rumegatu, si-i vedé ce ai lucratu.

Gur'a Satului in balu mascatu.

Cur'a Satului: Ne cunoscemu masculitia, si tu esti o persona din partid'a „natiunala“ din Aradu.

Trénca si Flénca.

Trénca. Ce faci sora?
 Flénca. Curatieseu cas'a.
 Trénca. Asié s'o maturi ca nici urma sê nu remana!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: **Iosifu Vulcanu.**

Ca tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'a Pesciloru Nr. 9.